

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 glid. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 30 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v škofjisk.
poslopju (Bischofhof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sobne naročnine.

Posamesne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Kaj bi naj kmetje od prihodnjih poslancev tirjali?

(Spisal J. V. kmet v Zamajeih.)

I. Volitve za deželni zbor se nam bližajo in kmalu bo prišel čas, ko se nam bodo kandidatje za poslaniško čast in posel ponujali. Pri taki priliki bi pa naj kmetje ne samo šli v trg ali mesto ali „k mesarju“ zijat, ampak treba je, da sami tudi svoja usta odpró in stavijo prašanja o zadevah, katere sedaj kmeta najbolj žulijo. Iz njihovih odgovorov se bodo zamogli že nekoliko sami prepričati, ali so voljni za kmetsko ljudstvo potegovati se ali ne. Če nam samo pravijo prazne besede o svobodi, napredku, o potrebi nemštva, o duhovni temi, o nazadnjaštvu, a ničesar ne črhnejo o težavah, sili, stiski in sužnosti, v katero nas je sedanja liberalno-ustavaška in nemčurska stranka pahnila, potem pa le hajd proč z njimi. Takovi brbravci ne sodijo za poslance kmetskih občin. Ako mož pa, bodi kdorkoli, očitno usmiljenje kaže in sočutje za kmeta, ako se mu brz vidi, da se briga in da res pozna težave kmetskega stanu in obeča, da se bo po svojih močeh trudil pomagati mu, dobro, takega pa ne izpustiti; takega moža gre enoglasno izvoliti, naj bo kdorkoli: kmet, mestjan ali duhovnik. Dober je! Po mojih mislih bi pa pri vprašanih do prihodnjih poslancev zraven drugih potreb še celó posebno naj oziralo se na čveterno nadlogo, tlako ali sužnost, pod katero sedaj ljudje na deželi vzdihujemo. Te nadloge so 1. neizmerno povišane dače; 2. preveliki činži ali obresti; 3. razkosovanje zemljišč in 4. napačnosti pri uradnikih in advokatih.

Nepozabljivemu i milemu cesarju Ferdinandu se imamo zahvaliti, da smo kmetski ljudje rešeni sužnosti pod grajščaki, ter da smo se znebili tlake, rabote in desetine. Morali smo sicer rešitvo 20 let plačevati, a poplačali jo smo, hvala Bogu! Toda zlatih časov se vendar nismo učakali, čeravno smo se jih nadjali, marveč zašli smo, zlasti v liberalni dobi od l. 1860. naprej, v strašno velike dače. Čeravno nas tlačijo zaporedom slabe letine, po-

slanci, deželni in državni, potem okrajni in srenjski zastopi, kakor da bi bili gluhi in slepi, vendar le delajo čedalje več stroškov in nalagajo večjih davkov. Razve g. Hermana in jegovih konservativnih tovarišev, se nihčér temu neče prav upreti. Zato pa tudi ne bodemo nobenega več izvolili za poslanca, kateri nam ne obljubi pred volitvijo, da bo za zmanjšanje stroškov in za znižanje dač deloval. Kako strahovito so dače bile slednja leta pomnožena, to hočem z izgledom iz svojih lastnih dačnih knjižic pokazati. L. 1838. sem od istega posestva, na katerem sedaj gospodarim, plačal vsega davka z prikladami vred 28 fl. 15 kr. L. 1849. 33 fl. 68 kr. L. 1859. že 58 fl. 19 kr. L. 1869. pa 68 fl. 46 kr. in l. 1874. celih 80 fl. 25 kr. To je vendar silno! Ko je cesar Ferdinand sam vladaril, so mi dače narastle v 10 letih samo za 5 fl. 53 kr. Odkar pa liberalni poslanci v Gradec in Dunaj hodijo, so se mi davki pomnožili v 14 letih za 22 fl. 6 kr. To je res napredek, da se Bogu usmili!

Liberalni poslanci snujejo vse sorte novih postav, še celó cerkvenih, potem postave za šolo, samostane in tudi, kakor slišimo, delajo na civilni zakon. Ali da bi za polajšanje kmetskemu stanu kaj storili, o tem je malo ali nič slišati. Leta 1875. smo iz 5 občin ptujskega okraja poslali prošnjo do c. k. finančnega ministerstva, naj bi se nam davek od po hudi zimi poškodovanega zemljišča odpustil. V prošnji smo tudi navedli nesreče, ki so nas l. 1874. že zadele: mraz je pokončal žito, povodenj senokoše, toča nas je obiskala dvakrat; potem pa je l. 1875. še pritrsnila huda zima tako, da v dvema letoma nismo ničesar pridelali. Ali prošnjo so nam neuslišano poslali nazaj češ: da take postave nimajo, po kateri bi se davki odpuščali po mrazu ali zimi poškodovanim zemljiščnim posestnikom. Ali to ni strašno žalostno, da moramo dačo plačati, ali smo pridelali kaj ali ne? Živi vendar ne moremo v zemljo! Poslanci pa, ki na Dunaj in Gradec marljivo sedet hodijo, se ne zmenijo, vsaj večina ne, da bi sprožili gori omenjeno in opravičeno postavo. Vsaj še celó Nemeč pravi: „kder ničesar ni, še cesar zgubi“.

Čeravno je pa navedena prošnja bila odbita, drznila se je vendar od petih občin ena, vložiti zopet prošnjo pri c. k. finančnem ministerstvu, naj ubogej srenji vsaj obrok za poplačanje davkov dovoli do 31. julija 1876, naj eno leto počaka, da iz pridelkov novega leta dobimo denarjev za poravnanje zaostale dače. Ali tudi ta prošnja ni bila uslišana. Kmetje smo morali na posodo vzeti in dačo plačati.

Gospodarske stvari.

Gnojšče in njegova naprava.

M. Kako je treba z gnojem na gnojšču ravnati, o tem se dajo sledeča ravnila postaviti: Gnoj se mora po ne predolгих prestankih, najboljšje vsaki dan, iz hleva na gnojšče pokidati, ker, če dalj časa v hlevu obleži, že tam mnogo najboljših gnojivnih tvarin izpuhti. Gnoj se potem, razun ovčjega gnoja, ki se navadno v hlevu pušča, jednako-merno pomeša in raztrosi in debeli kosi, ki se skupaj drže, se zdrobijo in zmanjšajo. Nikdar ni dobro, če gnoj na gnojšču kupoma leži, ker se tako višine in nižine napravijo in gnoj se nejednako-merno vseda in na nekterih mestih preje na drugih pozneje sprhni in zagnjije. Ko se je gnoj jednako-merno po gnojšču razmetal, se mu mora cela površina trdno steptati ali pa po živini pohoditi dati, da se zrak, ki je v njem, iz njega prežene in tudi zvonajni v njega vdirati ne more. Velike vrednosti za dobroto gnoja je njegovo večkratno zamakanje z gnojnico in ko bi te ne bilo več, celó tudi z vodo samo. Ako se tako zamakanje z gnojnico opusti, se gnoj v zgornjih plasteh lahko posuši, slama se ne razkroji, spodnje plasti se pa preveč vgrejejo in, ker nimajo vlage, splesnijo in vrednost in dobrota vsega gnoja se znatno zmanjša. Po večkratnem zamakanju, kar se mora pozimi manjkrat, po leti večkrat goditi, gnoj bolj počasno vreje, gnoj postane po redivnih snovih gnojnice močnejši, zlasti, ker jeden del vode iz gnoja izpuhti. Vrh tega je še večkratno potrošanje z prstjo tako, da leži plast prsti nad plastjo gnoja, zlasti, če se to z malim trudom in majhnimi stroški zgoditi more, posebno dobro in vse priporoče vredno. Zamaka se gnoj ali z pomočjo sesalk, ki so z lesenimi žlebovi v zvezi, po katerih se gnojnica po gnoju razteka, ali pa po zajemanju in polivanju z vedrom, tako da se gnojnica po vseh delih gnojšča ravnomerno razliva. Da se gnoj, ki včasih več mesecev na jednom kupu na gnojšču leži, ohrani in izpuhtenje amonijaka zabrani, je večkratno potrošanje z gipsom ali mavcem posebno dobro. Včinek, kterega gips na gnoj ima, je trojen; prvič se veže mnogovredni amonijak, ki se brez potrošenja z gipsom večjidel pozgubi; drugič se pa po primešanju gipsa tudi vrenje gnoja zmanjšuje in tretjič deluje gips po svojih gnojivnih delih, t. j., po žvepovi kislini in po apnu, dobro

na rastline. Če kdo pravi, da nakupovanje gipsa previsoko stoji, tako to po vsem ni resnično, ker se po gipsu gnoj znatno zboljša in njegova vrednost zelo poviša. Da je vredno gnoj z gipsom potrošati, se vidi iz trojnega včinka, kterega gnoj z gipsom potrošen ima. Isto, kar z potrošanjem gipsa, doseže se tudi z potrošanjem gnoja s prstjo ali šotinim prahom. Vendar pa je tudi treba omeniti, da se mora ravno toliko prsti na gnoj navoziti, kolikor je gnoja, če se hoče isto doseči, kar z potrošanjem z gipsom, kajti če se manj prsti navozi ali nanosi, se namen le na pol doseže, ker se po prsti le majhen del amonijaka v gnoju zadrži in veže. Če se pa pri navoženju prsti v poštev jemljejo stroški nalaganja in razlaganja prsti, navoženja in izvažanja potem raztrošanja in slednjich vprežne in človeške delavne moči, tako se lahko spozna, da bode včasih potrošanje gnoja z prstjo više stalo kakor pa z gipsom, kterega je dosti manj v dosego istega namena potrebno. Dalje se mora tudi paziti, kako visoko se gnoj na gnojšču nakupiči. Če se namreč previsoko na kup naloži, tako se gnoj nejednakomerno razkrojiva in razseda, spodnje plasti, ker se zelo razvročijo, se zelo razkrojivajo, zgornje pa zopet ostaneje nerazkrojene in le malo sprhniyo. Najbolj primerna višina bode bojda 1 ali k večemu 2 metra. O podobi in velikosti gnojšča se ne dajo posebna pravila dajati, ker se zadnje posebno po številu živine in po prostoru dvorišča ravna. Vedno pa bode boljše, gnojšče nekaj večje napraviti, kakor pa premajhno. Podoba je navadno štiriogлата ali podolgovato-okrogla najbolj primerna. Gnoj naj se tako hitro ko mogoče na polje razvozi, kakor pač to gospodarske razmere dopuščajo; le tedaj, če se ima gnoj hitro raztrositi, se tudi sme na male kupe skapati. Če se mora pa gnoj dalj časa iz raznih vzrokov neraztrošen na polju ležati pustiti, tako je bolje ga na velikem kupu vkup puščati, ki se mora na debelo z prstjo pokriti, da ne izpuhti in se tako oslabi. Če mali kupi dalj časa neraztrošeni ostanejo, se gnoj v njih dalje razkroja, jeden del snovi, ki iz razkrojitve nastanejo, tekoče namreč — vdira pod gnojem v zemljo in napravljajo tako imenovana bujna mesta, na kterih žito rado poleže, drugi del pa — ubežni — izpuhti v zrak in se brez vse koristi razkadi.

Kako se z gnojem na dalje ravna, ko je že raztrošen, o tem so umni kmetovavci in učeni različnih misli. Jedni pravijo: gnoj se mora raztrositi in brž podorati, da se tako izpuhtenje amonijaka iz njega zabrani, drugi pa zopet pravijo, da je za rastline boljše in koristnejše, če gnoj dalj časa rastrošen na njivi leži. Kdor hoče fizikalčne lastnosti težke zemlje vzboljšati, kdor hoče večletni včinek gnojenja provzročiti, kdor ima viseče njive gnojiti ali kdor je prisiljen, o veliki vročini gnojiti, ta bode dobro storil, če gnoj brž po raztrošenju pod zemljo spravi. Kdor pa hoče od gnoja hiter včinek in če mu ni toliko mar, da se po

gnoju zemlja vzrahlja, kar pa je na težki zemlji skoraj veče vrednosti kakor gnojna moč sama, ta gnoj brez skrbi raztrošen ležati pusti. Da je dobro gnoj enakomerno in ne pregloboko pod zemljo shraniti, če se hoče od njega več včinek doseči, to sme za obče znano reč veljati.

„Prakt. Landwirth.“

Kmetijska razstava v Radgoni 29. 30. septembra in 1. oktobra bila je izvrstno urejena in dobro obiskovana. Vse 3 dni je bilo okoli 15.000 obiskovalcev. Razstavljeni so bili vsakojaki kmetijski pridelki in živina iz Štajerske in bližnje Ogerske. V prvej vrsti je bilo zastopano vino in grozdje. Gospod pl. Kodolič iz Radgone bil je obdarovan ter je dobil cesarjev dar 20 zlatov. Konji so bili močno lepi razstavljeni; cesarjev dar 20 zlatov se je oddal za konja iz radgonske okolice. Konjske dirke se je pa malo posestnikov udeležilo. Goveje živine tudi ni bilo veliko videti in ta bila je slaba; govodoreja stoji daleč za konjerejo. Kmetu g. Prelogu v Šalincih so pripoznali prvo darilo za njegovega bika holandskega plemena. Izmed drugih izstavljenih reči je omeniti lepa moka ljutomerskega parnega mlina, ki je vse hvale vredno podvzetje ljutomerskih, odličnih narodnjakov. Razstava je bila sploh izvrstna, le obžalovati je, da se je na Slovence premalo ali nič oziralo. Vabila in naznanila so bila le nemška — „Slov. Gospodarju“ se jih je celi koš doposlal — govori nemški, napisi nemški — vse nemško. Edini g. Čolnik iz Drvanje imel je pri svoji razstavi slovenske in nemške napise. In vendar je bila najmanj $\frac{1}{3}$ razstavljalcev slovenske narodnosti in najmanj $\frac{1}{2}$ obiskovalcev Slovencev. Vstopnina je znašala 10 kr. Nemčurji so na poslopje, kder je bila razstava, posadili prusko ali prajzovsko zastavo, okrajni glavar radgonski jo je pa ukazal odpraviti. Tako je bilo prav!

Timas, *Thymus vulgaris*, *Thymian*. Jedna od naših kuharic v kuhinji mnogo potrebovana rastlina je timas. Posebno za pomačke, v katerih se pripravljajo za na mizo razne divjačine, je ta začimba neobhodno potrebna. Timas razpada v tri glavne sorte: a) širokolistni, b) ozkolistni in slednjič pisanolistni timas. Ta koristna rastlina je prej ko ne iz Španskega doma, pa se tudi v naših krajih precej dobro počuti. Ljubi pesebno suhljato zemljo in nekaj bolj zavetno lego. Zareja se ali po semenu ali pa po razdelitvi posameznih grmičev. Zadnji način timas zarezati je najbolj navaden. Mlade timasove vejice služijo najbolj v začimbo raznih jestvin in za napravo okusnih pomaček, v kateri namen se poleti porežejo, v senci posušijo in do porabe hranujejo. Poleg imenovanih sort imajo še lemonovi-timas, *Thymus citriadara*, ki bolj po limoni diši sicer se pa v kuhinji rabi, kakor navadni timas.

Da se rast mladih dreves bolj pospeši je treba deblo in debelejšje veje osnažiti z mokro ščetico, da niti smetje, niti mah niti mrtva skorja na njih ne ostaja. To je posebno meseča novembra in aprila dobro in potrebno. Tako snaženje pospešuje izhlapljenje in dela skorjo bolj sposobno za vlago in toploto zračno. Predno se s ščetico snažijo, se mora drevje z lesenim nožem ostrugati in namesto s ščetico tudi z grobo cunjjo tretji. Vspehi takega čiščenja je izvrsten in nenaden.

Sejmovi na Štajerskem. 15. oktobra Apače, Loče, št. Il pri Turjaku, Rače, sv. Križ pri Slatini, Planina; 16. okt. Berače; 17. okt. Pristova; 18. okt. sv. 3 Kralji, Vojnik, Mozirje, Trbovlje; 19. okt. Videm; 20. okt. Maribor.

Sejmovi na Koroškem. 18. okt. Logava, Millstadt; 22. okt. Kotarče, Celovec, Gmünd, Trebiž, Zabrde; 29. okt. Brezje, sv. Mohor, Kapla, sv. Lenart, Sachsenburg.

Dopisi.

Iz Žavca. (Nesreča.) 5. oktobra bil je za žavsko župnijo prežalosten. Jedva odbije ura $\frac{3}{4}$ na 11 pred poludne, uže se zasliši tóžen krik: ogenj! ogenj! Na gornji Ložnici, vesi oddaljeni le četrtno ure od trga, jelo je goreti. Ognjem vrednih veter in v jednej urici obožalo je šestero marljivih polu-kmetov do cela. Večinoma lesena poslopja pogorela so do tal in težko se najde prostor, kder je stalo 20 poslopij revnih kmetov. A ne samo poslopja, timveč tudi živež vsakojake vrste, obleko, mrvo za živino, hišno orodje — vse, vse je ogenj upepelil. Vže trka zima na dveri, a pogoreli nimajo ne za jeden dan živeža, ne betvice klaje za živino. Če kde, je tukaj nujne pomoči treba. Bratje sosedje a tudi drugi prijatelji in dobrodejeji usmilit se ubogih kmetov! Pisatelj teh vrstic priporoča pogorele tim topleje, ker so si poškodovani usmiljenja zaslužili se svojim treznim obnašanjem in iskreno vernostjo. Bili so sicer do leta 1876. zavarovani pri nekem zavarovalnem društvu, a ker se pretečeno leto kmetu Mutecu iz Levca ni hotelo izplačati zavarovalna svota, izgubili so i drugit zaupanje do tega društva ter izstopili. Ogenj je baj zahtosal nek petleten fantek. Javno zahvalob zaslužijo vsi sosedje iz Žavca, Gotovelj in vseh drugih vesi v obližju. Popustili so vsaki svoje delo ter prihiteli gasit in na ta način obranili šeog večje nesreče. Hvala! Bog plati!

Iz šaleške doline. Ko smo dnes 7. oktobra skozi okno pokukali, vse je bilo lepo, nedolžno, belo. Sneg je globoko v doline pobelil in neverjetno ali vsaj nepričakovano mirzlo je postalo. Pretekli teden so po tukajšnjih goricah trgali in tudi v mestili; pa letošnja trgatev se je slabo ali le srednje dobro obnesla. Nekaj je vzela poletna suša, drugo

pa uže predjesenski in spomladanski mraz. Prav tako slabo se je obneslo korenje, repa in zadnja ajda, kojo so po slani vničeno pokosili. Tako tedaj je, da tudi letos kmet nič posebno dobrega leta ne bo imel. — Pred kakimi 14 leti je videlo Velenje neko človeče „privandrati“, ki je pred po svetu kruh „fehtalo“. Naselivši se potem tukaj je sprva ovsene pleve za lončarsko rabo nakupovalo in sčasom postalo mož lončar. Od te dobe naprej dobiva g. lončar vedno večji greben na glavo tako, da je današnji dan „dingerc“ brez para v celem Velenju. Tako mož sam trdi. Ta „dingerc“ je ob enem zagrizen turkoljub ter vošči Turkom zmage in se iz vsega, kar je slovenskemu narodu ljubega, norca dela! Učiteljem pravi, da otroke za tatvinstvo pripravljajo, ker jih učé: st, pst — v krémi prepeva „sankte kermecje“ in modruje gledé novih bližajočih se volitev. Najlepše je pa še to: brbra kakor sraka. Slednji kmet iz bližnjih hribov, ki na njega trči, nese kaj izmišljenega domu, tako da sem že od večih slišal: „Se boljše jo naredi, kakor lažnjivi kljukec“.

Od kod in radi česa vse te visoke čednosti in prednosti? Zato, ker zna „taič“ kvariti in piskre žgati!

Alpinus.

Od Drvanje. (Smrt.) Nemila smrt je 28. pr. m. jutro pokosila blago rožo v hiši Čolnikovi na Drvanji, Ano Čolnik, roj. Fanedl, v 38 letu njene starosti. Po dolgi bolezní se je, previdena sè sv. zakramenti, preselila iz solzne doline v boljše domovino. Bila je rajna Anika pobožna duša, modra gospodinja, zvesta žena, blaga mati in iskrena narodnjakinja. V nedeljo 30. sept. je bil sijajni pogreb, kojega se je udeležilo mnogo žalujočega ljudstva. Zapustila je pokojna žalujočega moža in sedmero otrok!

Iz Koroškega. (Razne novosti.) Sneg je letos našo deželo rano pa naglo pokril in živino iz planja pregнал; pri gonitbi iz mrzlih višin je mnogo goved nesrečno konec vzelo. Več časa je koroška ajda lepo kazala, toda rani mraz meseca septembra jo je popolnem uničil in tako celej deželi neizmerno škodoval. Zadnji sejem v št. Vidu bil je močno obiskovan; postavilo se je mnogo živine zlasti goveje in konjske na prodaj, toda kupcev je manjkalo. Le goveja živina se je dala lahko in dobro prodati, konjerejci so pa svoje lepe živali žalostni gnali zopet domov. Pravijo, da je temu nekaj kriva prepoved konje prodajati v tuje dežele. Ta prepoved bi se sedaj lahko preklicala, ker je videti, da Avstrija ne bo kmalu v vojsko zapletena. — Mnogo strašijo sedaj ljudi prepogosti požari, katerim ni vselej nemarost, marveč strašna zlobnost uzrok. Tako je nekdo v Strassburgu užgal hlev, ogenj se naglo razširi in pokonča 5 hiš; celo mestice bilo je v nevarnosti; sreča, da ni bilo vetra; v Hüttenbergu je dvakrat zaporedom gorelo. Najbolj žalostno pa je bilo v Föderlach-u blizu Lipe pri Vrbi. Na den sv. Mihaela je začela kuruznica goreti; kmalu je

bil bližnji hlev in potem vsa ves v enem ognju; pogorelo je 27 poslopij z cerkvijo vred; sv. Rešnje telo in nekaj mešnih oblačil so skoz iztrgano okno oteli. Ogenj je zarad ostrega vetra bil tako silen, da so brizgalnice iz Lipe, Vrbe in Belake vse prepozno došle. Škoda in nesreča je izredno velika! — V Celovcu je 4. okt. umrl poznani slovenski pisatelj: „Male fizike“ in „Domačega zdravnika“ č. g. Karol Robida, superior benediktinskega kolegija v Celovcu, redovnik benediktinskega samostana v št. Paulu in bivši gimnazijalni profesor v Celovcu. Rajni je bil rojen 13. okt. 1804. v Malivesi na Kranjskem in je torej postal celo blizu 73 let star. Slovenci smo blagemu narodnjaku dolžni hvaležen spomin!

Iz Celja. (Oderuh obsojen.) Kar se je v naši zlati liberalni dobi dovolilo, da sme za izposojene denarje vsakdo tirjati obresti, kolikor se mu jih ljubi, so to lepo priložnost brezvestni židovi, nekrščeni kakor krščeni, vedeli dodro porabiti, in gorje vsem nesrečnežem, ki so jim prišli v roke! Tudi v našem mestu kakor po okolici se nahajajo taki oderuhi, ki so mnogotere žrtve popolnoma oskubili. To se sicer po zdajšnjih postavah ne more kaznovati, če upnik za izposojeni denar zahteva še tako visoke obresti; kazni vredno je le to, če upnik dolžnika kakorkoli preslepi, ter njegovo nevednost zlorabi, da mora ta slednjič več plačati, kakor mu je upnik takrat povedal, ko mu je denar posodil. Tako je delal po Celju in celjski okolici tukaj dobro znani Pehani, dokler se naši okrožni sodniji ni posrečilo, ga vendar enkrat v roke dobiti. Pred 3 leti je bil neki posestnik blizu Celja Pehaniju dolžan 144 gld. Pehani je pa vedel neskušene in nevednega posestnika premotiti, da mu je večkrat dolžna pisma in menjice podpisal in nedavno, torej v 3 letih, zraste uni dolg od 144 gld. na 880 gld. a. v. Sodnija je goljufa obsodila na 8 mesecev ječe, vsakih 14 dni pa se ima enkrat postiti. Teh in enakih sleparij pa ne bode prej konec, dokler se zopet ne vpeljejo postave zoper uderuštvo, kakor se je to nedavno v Galiciji zgodilo.

Iz Noršenev pri Ljutomeru. V 35. št. „Sl. G.“ je dopisnik od sv. Križa pri Ljutomeru prav krepko oštel tukaj stanujočega krojača. G. dopisnik kar naravnost pravi, da ta krojač še zdaj na Grlavi stanuje in sicer v sobi, v kterej 12 oseb prebivlje. Ne vem, kako je mogel g. dopisnik kaj takega priobčiti v list, kateri se tudi v naših krajih prav pridno bere; ker ta g. krojač, ali g. dopisnikov „sabolek in gospodek“ že skoraj čez eno leto v Noršeneh stanuje in ne na Grlavi. Da se tudi število nekrščanskih otrok ne bode v teh srenjah pomnožilo, kakor g. dopisnik misli, bo vsak sprevidel, kdor zna, da je saboljeva židovka vsaki teden po dvakrat hodila h g. župniku se krščanskega nauka učiti. Tudi trdi g. dopisnik, da še se njeni oče (katerega pa že ni več na tem svetu) in mati sem k nam v Noršence preselita, kar pa naj-

brže g. dopisnik sam zna, ker tukaj ne vemo čisto nič o tem. Naznanim tudi g. dopisniku, da je ži dovkinja 7. septembra t. l. po kratki bolezni v Bogu zaspala, zakrament sv. krsta prejemši.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Pretečeni teden so se raznesli iznemirovalni glasovi, ki naznanjajo svetu, da baje mnogi na naše ministre pritiskajo, naj bi se Avstrija zvezala v Angleži, Francozi in Turki ter boj začela zoper Ruse, Prajze in Italijane; zopet drugi pa povdarjajo zvezo z Rusijo, da se turškemu trinoštvu še to leto konec stori; težko je sedaj reči, katero se bo zgodilo, bržčas letos nobeno; a drugače utegne biti drugo leto. — Državni poslanci so 4 tedne razpravljali o novi prihodninski dači in davkeplačilce stali vsaki den 352 × 10 fl. = 3520 fl. torej skup že 98.560 fl. Vsaki poslanec dobi namreč 10 fl. na den, toda postave niso dognali in najvažnije paragrafe dali odbornikom v novo pretresovanje. Sedaj se mislijo razgovarjati o novi žganjarijski postavi. — Baron Lichtenfels, ud gosposke zbornice, je umrl. Rajni je bil hud birokrat in trd nasprotnik sv. Cerkve; ko so se obravnavale nove cerkvene postave, je tako goreče govoril zoper sv. Cerkvo, da je omedlel; sedaj ga je že Bog sodil. — Na cesarskem dvoru dunajskem je domač tat iz pisarnice svitlega cesarja ukradel 60.000 fl. — Občni zbor učiteljev je v Lineu zboroval in sklenil prositi, naj čudodelna šiba zopet pride v šolo kot najboljši strah za ničvredne paglavce; štajerski učitelji zborujoči v Gradcu še se pa šibe bojijo huje, kakor parkeljna; vendar sila kola lomi in šiba bo gotova tudi na Štajerskem zopet zapela, prej ali selej! — Na Tirolskem so kat. pol. društva začela zopet ugovarjati zoper naseljevanje prusačkih lutrovcev. — V Celovcu so zborovali avstrijskih lutrovcev pridigarji ter se izrekli za uvedenje civilnega zakona, čemur se ne čudimo; vsaj vemo, kako je nekđaj Luter hesenskemu vojvodi dovolil 2 ženi ob enem; znano nam je, da lutrovec ne marajo za nerazvezljivost zakona. — Čeravno so naše dače silno napete, vendar ne znašajo toliko, da bi pokrile vse državne stroške; kajti drugo leto bo zopet zmanjkalo denarjev in bo treba zopet na posodo vzeti 100 milijonov. Kakor naši liberalni Nemci, tako gospodarijo tudi liberalni Magjari. Letos morajo plačati 56 milijonov starega dolga; v ta namen jemljejo sedaj 80 milijonov na posodo proti 6% obrestim, ki se bodo morale v zlatu plačevati. Ogerskim davkeplačilcem se bo torej samo zavolj novih obresti naložilo 1.440.000 fl. več davka. Magjarske turkoljube, med njimi več bivših generalov in oficirjev, so začeli v Erdelskem zapirati, ker so orožje nabirali in Turkom hotli iti na pomoč. Svitli cesar so se podali v Gödelo na Ogerskem. — V Dalmaciji je bilo veliko ve-

selje; 4. oktobra so začeli po dalmatinski železnici do Spljeta prvič voziti.

Vnanje države. Ruski car je na Turškem zbolel, toda vrtni se ni hotel domov, ampak je ostal pri vojaki. Ruskih 55 železniških družeb je sklenilo, da vsaka priredi na lastne stroške poseben vlak za ranjence; iz Essena na Nemškem dobi Rusija 300 novih Kruppovih kanonov. Nemški cesar se je začel hudo groziti turškemu sultanu zarad zverinskih grozovitostij, katere Turki uganjajo nad kristijani. Socijalisti postajajo čedalje bolj močni na Nemškem in urijo nemaniče in siromake za boritvo zoper liberalne in judovske bogataše; v Saksonschem so pri volitvah zmagali in tudi pri vojaki štejejo mnogo privržencev; če se njihovemu rogovilstvu brž močan jez ne naredi, čakala bo Nemčija strahovito revolucijo. Jednaka bo na Francoskem, če 14. okt. pri volitvah propadejo konservativni prijatelji Mak-Mahonovi; ob enem žuga na Francoskem hudo preganjanje sv. katoliške Cerkve. Da to ni prazen strah, nam potrjujejo pastirski listi skoro vseh francoskih škofov, kateri verne k molitvi opominjajo in k srčni udeležbi, da bodo volitve imele srečen izid. — Prajzi podpirajo na Francoskem republikance in ščujejo tudi Italijane zoper Francoze. Italijanskega kralja sin Amadeo hoče baje mešnik postati; mnogi mislijo, da nima čistega namena, ampak da hoče papež postati in pravice sv. Cerkve izdati. — Angleži so mnogo starih generalov odstavili in namesto njih novih imenovali; tudi si prizadevljejo črnogorskega kneza pregovoriti, naj naredi z Turkom mir ter podrži vse do sedaj vzete dežele. Črnogorci bodo ruskej zvezi ostali zvesti, ker niso taki bedaki, da bi Angležu ali Turku verovali. — Greški kralj se je podal k vojni na turško mejo; iz Avstrije se mu je doposlalo kupljenih 2.200.000 patron, in 36.000 pušek iz Wernldove puškarne v Šteierju. — Srbija je že 4. okt. odposlala 3 generale proti turškej meji, Nikoliča v Čačak, Alimpiča v Valjevo, Horvatoviča v Negotiu. V Belgrad je došlo 50.000 chasepot-pušek (francoskih), iz Rusije pa mnogo zlata. Govori se tudi, da je zveza srbsko-ruska in rumunska že sklenjena; 8. okt. je začelo 7 brigad marsirati na mejo. Miriditi v Albaniji so večjidel katoliške vere in precej potrpežljivi podložniki sultanovi, vendar silne krutosti turške jih silijo v očiten upor tem bolj, ker se že mohamedanski prebivalci puntajo; 200.000 mohamedanskih Mutalijev in Nazarijev se je vzdignilo zoper turške uradnike in paše v Libanonu blizu svete dežele.

Ruski-rumunski-črnogorski-turški boj.

Naši pahnjeni turkoljubi so že širokoustno kričali, kako bodo Rusi sedaj kmalu iz Bolgarije vrženi črez Donave nazaj ter da bodo morali sklenoti mir. Sama laž. Rusi sicer niso še sijajno zmagali, to je res; ali do sedaj se Turki nikder niso spustili v redno bitko, ampak so se samo za

šance in trdnjave skrivali in ruske napade odbijali. Vkljub temu pa imajo Rusi sijajnih uspehov: turško brodovje so iz Donave pobrisali, Nikopolje, Sistov in Trnovo vzeli, 6000 Turkov vjeli, Šipkino sotesko skozi Balkan zaseli, glavno turško vojsko pod Mehemed-pašem pred Bjelo ustavili in zbili nazaj, Osman-paša pa v Plevni zajeli ter ga trdno držijo oklenjenega od 3 strani. Rus se ne boji mraza, pač pa bo bolgarska zima egipčanske, arabske in sirijske regimete Turkov, ki so toplemu solncu navajeni, hudo stiskala, že sedaj jih močno pobira grdobna griža. Dva oficirja turška sta zbegnola v Srbijo ter povedala, da je Osman-paša v Plevni zgubil 17.000 mož, v mestu mu leži 10.000 ranjenih, v Orhaniji 7000, v Sofiji 4000, v Vidinu 3000 in v Nišu 3000. Iz tega je razvidno, da so turške zgube strahovite. Okoli Plevne je ruski general začel delati šance, 6000 motik se giblje vsaki den od jutra do večera, vkljub slabemu vremenu; tudi je že ondi za prst debel sneg zemljo pokrnil. Rusi in Rumuni bodo Plevno tako obkolili, da bo Osman-paša vsled pomanjkanja živeža moral udati se. Da se mu dovažanje živeža zabrani, je general Gurko dobil povelje vseh konjenikov okoli Plevne ter z Skoboljevem, ki ima 1 divizijo pešcev, 3 brigade lovcev, 6 baterij in 16 regimentov konjenikov, stezo proti Sofiji začel zapirati; 5. okt. je zaplenil 1000 volov, ki so bili Turkom v Plevni namenjeni; tudi je več mostov in turški telegraf dal razreti. Namesto starega Nepokojšičkega je postal načelnik generalnemu štabu prebrisani knez Imertinski, tisti, ki je pri Lovacu slavno zmagal; 9. okt. je šel zadnji oddelek ruske garde skozi Bukarešt in boje okoli 15. okt. vsa garda na bojišču; ob enem je car pozval še eden vojni oddelek pod orožje. Pravijo, da je v zadnjih 6 tednih 100.000 Rusov prišlo v Bolgarijo. Blizu Silistrije skušajo Turki črez Donavo vdreti, da bi zamogli po Rumuskem požigati in ropati, toda Rusov je že vse polno v Kalarašu, da jim to zabranijo. Ruščuk so krogle tako zdelale, da ste $\frac{2}{3}$ hiš podreni. Rumuni so svojo vojsko pred Plevno pomnožili do 35.000 mož; 1. okt. so Turki hotli iz Plevne vdreti, toda ruski in rumunski konjeniki so jih zapodili nazaj v mesto stradat; 2. okt. so ruski granati v Plevni Turkom užgali velik stolp, ki je bil poln smodnika ter se je ves raznesel. V Šipko so Rusi dobili železne hiše in peči, da bodo zamogli v snegu strpeti. V Armeniji pred Karsom bili so 1. 2. 3. in 4. oktobra krvavi boji, toda brez uspeha. Muktar-paša je namreč močno zašancan na skalnih višinah od Karsa do ruske meje, kder je okoli hriba v Karajalu ruski tabor; 2. okt. rano je veliki knez Mihael začel boj, njegovi Rusi so hlabro zgrabili Turke ter jim vzeli močno zašancani hrib Veliki-Jagni, 2 uri od Karsa; več turških bataljonov je bilo uničenih in 200 Turkov vjetih. Drugi tretji in četrti den je skušal Muktar-paša Ruse pregnati, se mu pa ni posrečilo, ter je zgubil 6000 mož. Peti den je bilo vse mirno in Rusi videvši

da hriba Veliki-Jagni ne morejo lahko braniti zaradi pomanjkanja vode, so se umaknili sami radi v svoj tabor. V 4 dnevem boju je palo mnogo oficirjev in 2500 vojakov. Turški sultan z svojimi generali ni prav zadovoljen. Mehemed-paša (rodom Nemca), ki je blizu Bjele tepen bil, je odstavil in ga poslal proti Črnogorcem; tudi Ejub-paša je odstavljen; glavni turški poveljnik je postal Sulejman-paša, tisti trdoglavec, ki je v Črnogori in v Šipkini soteski okoli 30.000 ljudi zgubil. Proti Srbiji se zbira turška divjad v Nišu, Koršumlji in nasproti Zaječaru. Črnogorci prežijo na Turke blizu Kolašina in Trebinja ter nameravajo mahitati v Zubce v kotorskih bokah. Jihov knez Nikola se je iz Cetinja preselil v dobljeni Nikšič, katerega je te dni zapustila zadnja turška rodbina z 60 babami. Da bi le brž vsa turška gnjiljad zapustila Evropo!

Za poduk in kratek čas.

Odrtija pa krščanska vera.

II. Celih 700 let je sv. Cerква krščanski svet srečno branila in varovala pred odrtijo in njenimi nesrečnimi nasledki. Ko so pa v 16. stoletju našli pot v Ameriko in okoli Afrike v bogato Indijo, raztegnila se je svetovna kupčija in ž njo vred veljava denarja neizmerno. Začeli so z denarjem barantati in tako smo polagoma zabredli v oderuštvo, kakoršno je nekđaj le pri paganskih Rimljanih razsajalo. Ves upor in svarjenje od strani sv. Cerkve bilo je zastoj. Še ni veliko črez 100 let minolo, kar je Benedikt XIV. kot odrtijo proglasil prejete obresti od kapitala, kateri se ima posojilcu zopet vrnoti, tudi v tem slučaju, če je dolžnik bil bogat mož in je z izposojenimi denarji več procentov pridobil, kakor jih je moral za obresti dati. Cerkvvena zapoved zastran odrtije zgubljala je čedalje več praktične veljave, zlasti potem, ko so njo nekateri učenjaki začeli zagovarjati. Izumili so 4 razloge, s katerimi so prejemanje obresti opravičevali: lastna škoda (damnum emergens), zgnba dobička (lucrum cessans), bojazen za kapital (periculum sortis), pogojena kazen, če se kapital ne vrne ob pravem času (poena conventionalis). Toda navedeni razlogi odrtije ne opravičujejo, ostre cerkvene zapovedi nikakor ne pobijajo, ampak prejemanje obresti le izgovarjajo včasih, kakoršni so den denešnji. To je tudi sedaj sv. Cerква pripustila ter ne tirja od vernikov strogega izpolnjevanja njene zapovedi zoper odrtijo od pike do pike; ker v dobi, v kateri je vse v oderuštvo zakopano, se drugače ravnati ne more. Sv. Cerква je prisiljena z ljudmi potrpeti in čakati boljših časov; ona sedaj posnema Zveličarja, ki je s svojimi učenci tudi potrpljenje imel rekoč: „še veliko vam imam povedati: ali sedaj ne morete nositi“. Sv. Cerква je prisiljena zaradi izrednih sedanjih denarstvenskih in kupčijskih razmer zopet tako postopati, kakor

pred prvim cerkvenim občnim zborom v Niceji leta 325.

Kaj pa je med tem vernim katoličanom storiti? Tem pripada trojna naloga: prvič morajo si pridobiti prave misli in pojmove o libvi ali odrtiji, kakoršnih jim sv. Cerkev podaja, drugič se jim je trdno prepričati zastran važnosti oderuškega prasanja in tretjič imajo misliti na sredstva, s katerimi bi se zamogla odrtija med kristijani zopet zatreti ali vsaj omejiti. Da bi se katoliški možje te trojne naloge hotli brž poprijeti, to je sedaj res močno želeli. Kajti odrtija je poglavitni vzrok sedanjemu siromaštvu in sili, ona je največja zapreka, da ne pridemo na bolje. Posojilna pogodba je že sama po sebi precej nepravilna. Skoro vselej je posojilcu bolj ugodna, kakor dolžniku. Prvi si že naprej določi svoj dobiček in nima dalje nobene posebne skrbi; dolžnik pa mora skrbeti za obresti, z kapitalom trdno in opazno delati, če se hoče kedaj dolgovi znebiti. Posojilna pogodba daje posojilcu dobičkov brez skrbi, dolžniku pa nalaga samih zgub v kljub silnemu trudu. Zato pa tudi sedanje dni vse tišči, da bi med srečno število kapitalistov moglo vlesti. Nikakor se ni čuditi, da tisti ljudje, ki se trdnega dela najbolj bojijo — Judje v Evropi in Parzi v Aziji — največ z denarjem barantajo ter se neizmerno bogatijo z oderuški obrestmi za izposojevanje svojih vedno večjih in mogočnejših kapitalov. Sploh posojilne pogodbe pasejo gladovno pohlepnost na škodo siromaškemu pridelovalnemu ljudstvu. Kdo bi se ne prestrašil, kedar pomisli, kako sedaj skoro sleherno podvyzete, bodi obrtniško, bodi kupčijsko ali kmetijsko, živi le od izposojenih kapitalov, za katere plačuje strahovite, prav oderuške obresti? Še sleherno napredovanje jim je na kvar: kajti bolj ko napredujejo, več jim je treba kapitalov, bolj plačujejo obresti, več trpijo. Ubogi mož, rokodelc ali kmet, ki se trudi noč in den, kako bi svoje ljudi čeravno siromašno vendar pošteno preskrbel, mora obnemoci v krempljih čankolizne ali šeškarške pohlepnosti oderuhov. Jednaka se godi tudi velikim posestnikom, fabrikantom in trgovcem, vsi vzdihujejo v hlapčevalnem robovanju pod jarmom oderuškega kapitala. V sili si ne vedó drugače pomagati, kakor da pritiskajo na ljudi, kateri so od njih odvisni, t. j. na uboge delavce in težake s tem, da jim krčijo dnino; trgovci zopet podražavljajo blago, da zamorejo shajati; tako pa teži neizmerna teža, ki bi orjaka zdrobila, naposled na najnižjo, največjo pa tudi najubožnišo vrsto prebivalstva, t. j. delovalni proletarijat ali nemaništvo; to pa vse ubožano in izsesano si prizadevlje zgostiti se, zediniti in vzdigniti zoper denarno tlačiteljstvo. Zemljiščni posestniki, obrtniki in kupci bi v sedanji dobi svetovnega prometa in vsestranskega napredka lahko v prvi vrsti srečno in veselo živel, toda nesrečno razsajanje oderuškega kapitala jih vedno paha in pše na sredo med oderuhe in nemaniče, med krido in „strike“

(t. j. upor nezadovoljnih delavcev, ki hočejo večjo dnino si priboriti s tem, da vsi na enkrat delo popustijo), med kladvo in naklo. Kako hočemo torej ljudem pomagati, dokler bo odrtija svet strahovala? Kako hoče gospodar svojim delavcem privočiti človeško življenje, pravično mero pri delu, plačilu in počitku, če je pa sam popolnem prodan neusmiljenemu odeduštvi izposojenega kapitala? To ni mogoče. Nagon, ohraniti samega sebe, je močnejši, kakor ljubezen do bližnjega. Gospodar ne more biti dober, sicer je sam v kratkem času uničen. In kako hoče naposled država pri-skočiti siromakom v pomoč, če pa sama vzdihuje pod nasilstvom pohlepnihs oderuhov?

Književnost. „Kocenov zemljepis za narodne šole, poslovenil Ivan Lapajne“, naslov je knjigi, ki je v založbi učiteljskega društva za slovenski Štajer prišla na svitlo. Ime Kocenovo je glede zemljepisne vede tako slavno znano, da nam izvrstne knjižice ni treba še posebno priporočati, ker jo zadostno priporoča ime pisateljevo. Cena knjižici je 15 krajcarjev. Marljivi g. Lapajne poslovenil je ob enem knjižico z naslovom: „Učitelj Dobrašín“, podučna povest Slovincem, kateri je pa cena 8 krajcarjev.

Smešničar 41. Blizu Celja nahaja se nemškutarsk tržič, kamur ne zahaja niti edini list „Slov. Gospodarja“. Zato se upa ta sledeče povedati, kar je iz ovega trga poizvedel. Nekedaj so tam skopali nov studenec ali štepih pa niso vedeli, kako bi ga zmerili. V zadregi jim pomaga star „korporal“. Ta položi drog čez studenec in se z rokama nanj obesi, njemu za pete se oklene drugi in temu ravno tako tretji tržan. Bil je tako štepih uže „drei Mann hoch“ premerjen. Sedaj pa vtrnete „korporalu“ roki. Reče: „dedovje, le trdno držite, jaz moram v roke pluniti, potem bom uže zopet za drog prejel . . . Reče, plune in . . . štrbunk vsi padnejo na dno v vodnjak. Studenec je bil zmerjen.

Razne stvari.

(Milostljivi knez in škof) so za Ložniške pogorelce v Žavski fari darovali 50 fl.

(Za po toči 18. avg. poškodovane) so dalje podarili č. g. Franc Šrol, župnik v Svičini 8 fl. 60 kr. in g. Valentin Kašperšič v Mariboru 2 fl.

(Pogorel) je g. Franc Škerlec, trgovec in poštnar pri sv. Tomažu nad Veliko nedeljo, škoda je 1400 fl.

(Obesil) se je 50letni, oženjeni Jožef Slamšek v gozdu Luke Pajeka. Pravijo, da se je zaradi pomanjkanja in ubožtva usmrtil. Čudna znamenja!

(Plaz) se je vtrgal na srenjsko stezo pri sv. Florijanu blizu Šoštanja, na vrhu stoječa kapela je v nevarnosti.

(Zastrupil) se je Paul Mihelak v Polskavi, ker so mu posestvo po dražbi prodali.

(Spremembe v Lavantinski škofiji.) G. V. Geršak pride za provizorja k sv. Kungoti na Pohorji. Prestavljeni so č. g. kaplani: A. Ribar v Teharje, — J. Vrabl v Hoče I., — J. Canjker v Poličane, — J. Polc v Šmarje I., — Fr. Škerjanc na Vransko, J. Tombah v Stari terg I., J. Krušič v Sevnico, — Fl. Vizovišek k sv. Križu pri Slatini I., — J. Stanjko v Griže, — J. Purgaj v Zreče, — A. Inkret v Galicijo in Gr. Presečnik v Vitanje II. — Druga kaplanija v Rušah, v Sevnici in na Vranskem ostane izpraznjena. Č. g. Fr. Črnko gre za provizorja v Stoperce, č. g. J. Košar za kaplana v Laporje. Kaplanija v Hajdini ostane izpraznjena; fara Skomerska se bo oskrbovala iz Vitanja.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. g. Štor, Tombah, Bratanič in Dolinar po 11 gl. in vsi štirje ustn. doplačali.

Dražbe III. 17. okt. Jožef Bučar 220 fl. v Konjicah; 18. okt. Ana Globočnik v Gorci 9800 fl. 19. okt. Jožef Rebršak 2298 fl. v Kozjem; 20. okt. Johann Wunder 2000 gl. v Mahrenbergu, Jožef Rober 511 fl. v Konjicah; 22. okt. Jožef Lovec 13.115 fl. v Konjicah.

Listič uredništva. Dopis iz Skal poleg Velenja je že prekesen za bralce „Slov. Gosp.“

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

1 Hl. = 1⁶³/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 1/2 funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tarsica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor	9	70	6	20	5	20	3	10	6	60			6	80
Ptuj	9	—	6	—	5	50	3	—	6	—	5	60	5	70
Ornuž	8	80	6	80	5	40	3	55	5	—	7	80	4	60
Gradec	9	90	6	60	5	68	3	40	6	23	—	—	6	50
Celovec	9	44	6	34	5	68	2	80	6	12	4	46	7	22
Ljubljana	10	8	6	50	4	55	3	25	6	40	5	36	6	50
Varaždin	8	90	6	60	5	40	3	20	6	—	6	80	6	40
Zagreb	9	—	8	—	3	80	4	—	6	10	6	20	6	50
Dunaj	11	30	8	50	9	75	7	30	7	50	—	—	—	—
Pešt	11	35	7	70	7	80	5	50	7	17	5	—	—	—

Priporočba.

Podpisani priporočuje slav. občinstvu svoje nagrobne spomenike in nagrobne plošče,

iz pohorskega marmorja izdelane, kojih ima mnogo na izbiro.

Ludwig Baltzer,

stavbarski mojster (Fabrikstrasse poprej Stichel) v Mariboru.

Loterijne številke:

V Trstu 6. oktobra 1877: 70 42 18 14 47.

V Lincu " " 66 89 7 74 81.

Prihodnje srečkanje: 20. oktobra 1877.

Anton Scheickl

1—3

v Mariboru

(v gosposki ulici, v hiši gospe Payer-jeve)

priporočuje najskrbnišo postrežbo zagotavlja je svojo zalogo že izdelane

jesenske in zimske obleke

za gospe in fante

kakor tudi lepo izbiro robe za izdelovanje zimske obleke, in lodnov.

Naročbam se točno in po najnovejših zahtevah mode ustreza!

Dobra sol.

1—3

Obče čislano privatno sol, ki je za 14% boljša od morske v Piranu, ter navadno sol v grudah več kakor nadomestuje, dopošilja lepo posušeno in v žakljih trdno vloženo po najnižji ceni iz svoje solne zaloge.

Rupert Jud

v Celju.

Svetinje za napredek.

Od leta 1767.

Svetinje za napredek.

Albert Samassa,

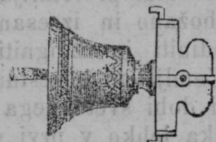
e. k. dv. zvonar, izdeljavec strojev raznoterega orodja pri gašenju ognja v LJUBLJANI

priporočam **Vbrana zvonila z vso opravo.**

Dalje razno orodje iz medenine, iz litega železa, kovane cevi, potem cevke iz konopnine in iz gume itd. vse po najnižji ceni.

Diploma priznanja. Obiščan in gasil. društvom prvotim plačevanje v obročih. 17 svetinj. Diploma priznanja.

Vsakotere brizgalnice, izvrsno postavljene in izdelane, vodnjake, škropilnice, ventile in cevi, ventile za studence, za vino, za pivo, za droži in gnojnice, ki se gonijo z roko ali pa z mašino.

2-3

Razglas.

C. k. okrajno sodništvjo gornjegradsko objavi, da je na molbo mozirskega trga dovolilo prostovoljno prodajo njegovega tako imenovanega Weismanovega posestva, vknjiženega pod šte. 31 poprejšnjega mozirskega magistrata.

K temu posestvu vpadá: zidana, z opeko krita, prostorna hiša v Mozirskem trgu št. 25 z enim nadstropijem, potem pristava, vrt, njiva, travnik in gojzd, in meri brez pašnikov 3 orale in 62 sežnjev.

Dražba se bo vršila v Mozirju

20. oktobra 1877 predpoldnem od 10—12 ure.

Izključna cena bo 3200 fl. a. v.

Prodajalec si pridrži 14 dneven obrok za potrjenje dražbinega izida od strani občinskega in okrajnega odbora. Dražbini pogoji ležé tukaj in pri tržkem uradu v Mozirju javno na ogled.

Ker je ta prodaja prostovoljna, ostanejo vknjižene pravice dotičnikov brez ozira na kupno svoto istim zagotovljene.

Gornjgrad 4. septembra 1877.

C. k. okrajni sodnik:
Pirma m. p.

2-3

Naznanilo.

Podpisani da na znanje, da je voljen pričeti 2leten tečaj za temeljit poduk v general-basu, praktičnem orgljanju in umetnem petju. Zahteva se pri učencih za general-bas nekoliko izurjenosti v igranju na klavir. Dotičniki se naj oglašajo do konca oktobra t. l. pri podpisnem v Mariboru.

Peregrin Manih,
stolni organist in regens chori.

2-3

Preselitev.

Štejem si v čast slavnemu občinstvu naznaniti, da sem svoj že več let obstoječi obrt rokovičarskega blaga in izdelovanje obvez iz Tegetthofove ulice preselil v **gornjo gosposko ulico hiš. št. 27**, nasproti gostilnice pri „Zamorec.“ Zahvaljujoč se za meni do sedaj skazano zaupanje in za obilno kupčijo, prosim da se mi tudi v prihodnje ohrani vse to tudi na mojem novem prostoru ter obetam imeti bogato zalogo prav dobrega blaga, po mogoče nizki ceni in hitro postrežbo.

Alozij Buhta,
izdelovalec rokovic in obvezil
v Mariboru.

[3.--3]

DANIJEL RAKUŠ,

trgovec z železjem

v graški ulici — v **CELJU** — v graški ulici

priporoča svojo

veliko zalogo

z pravim zlatom pozlačenih

nagrobnih križev

potem zalogo

na dalje

**delov za prihranivna ognjišča (šparherde),
ključarsko blago za razna poslopja;**

vse je v lepi obliki in iz dobre robe izdelano. Narisi, potrošni proračuni, ceniki se rado in takoj dopsiljejo, ako se po njih želja izreče.

Isti priporoča naposled svojo

zalogo poljedelskih strojev (mašin)

posebno **mlatilnic in trijerjev** za čiščenje zrnja, ki so res izvrstna roba in po ceni, kakor v fabriki (Clayton & Shuttleworth).

PRESELITEV PRODAJALNICE.

Slavnemu občinstvu, kateremu za skazano mi zaupanje dostojno zahvalo izrekam, naznanjam, da se sem z svojim podjetjem 1. oktobra t. l. preselil v hišo

gospé Payer-jeve, v srednji gosposki ulici,

kder je moj prednik **g. Avgust Thiel** več let svojo prodajalnico imel.

Prilično moje preselitve se bo vsa zaloga blagá skrbno prebrala in pomnožila ter si dozuljujem sledeče reči priporočiti:

cele garniture, križece iz zlata in srebra, medaljone, srebrne verižice, zlate verižice za gospé in gospode iz slavno znane fabrike **g. Bolzani-jeve** v Beču, potem uhane, prstane, naprstnike, pripone, naročnike, tobačnice, nože, vilice, kozarčke, solnike, sladkornike, kleščiće za sladkor, skledice za sad, zajemnike pri mleku in juhi, cedilnike, čašice za čaj itd. itd.

Popravila rad sprejemam in točno zvršujem.

Staro zlato in srebro kupujem pa tudi z novim zamenjavam.

HENRIK SCHÖN,

juvelir, zlatar in srebrnar

v **MARIBORU**, v spodnji gosposki ulici šte. 10.

[3—4]

WOGG in RADAKOVITS v Celju.

Kupčija z železjem pri „zlatem sidru“ — zum „goldenem Anker“ priporočuje sedaj ob začetku žetve bogato zalogo

mlatilnic na gnanje z roko ali z vitalom in z patentnimi klinčki.

Take mlatilnice so se po večletnih skušnjah in na stotine prodane skazale kot najboljše gledé njihovega opravka, trpežnosti, priročnosti in nizke cene. Na dalje se priporočujejo

razni trijeri ali mašine za čiščenje in prebiranje plevelnega semena od pšenice, řži, ječmena, ali ovsá, mnogovrstni plugi za oranje, zlasti za globoko oranje, potem okopavni in osipavni plugi, vejavniki, slamnorezni in vsi drugi poljski in kmetijski stroji. V zalogi je tudi mnogo cementiranih novih vag in utežev, posod za merenje zrnja, okovov za okna in dveri na izbiro, najlepše pozlačenih nagrobnih križev po najnižji ceni.

Cenilnik doposljemo vsakemu brezplačno na dom, če se zanjo glasi.

